

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vsa druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoliijo frankirati Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati**: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni: „Sava“, Kranj. Ček ovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Svetovna vojna.

Avstrijsko-ruska vojna.

Nova bitka pri Lvovu.

Naša armada je prešla pred Lvovom v zopetno ofenzivo proti ruski premoči, ter se ji je posrečilo zadržati rusko prodiranje. V bitki pri Lvovu se je posrečilo našim ob cesti pri Grodeku in južno od tod razmeščenim četam po petdnevnih ljutih borbah zavrniti sovražnika, vjeti 10.000 mož in vpleniti mnogo topov. Vendar pa tega uspeha nismo mogli popolnoma izkoristiti, ker ugroža naše severno krilo pri Ravi Ruski velika premoč in ker prodirajo vrhu tega nove ruske čete tako proti Danklovi armadi, kakor tudi v prostor med to armado in bojiščem pri Lvovu. Vzpričo zelo znatne sovražnikove premoči je bilo potrebno, da zberemo našo, že 3 tedne neprestano junaško se borečo armado, v novem sektorju in jo pripravimo za nadaljne operacije.

Vojni položaj na severnem bojišču.

Petdnevna druga bitka pri Lvovu ni bila še odločilna za vojno in tudi ni mogla biti, ker more imeti avstro-ogrsko armado v velikanskem boju evropskih narodov strateško le nalego, da krije Nemčiji hrbet ter toliko časa varuje nemške operacije v Franciji pred ruskimi učinki, dokler ni prišlo na Francoskem ozemlju do velike odločitve.

Skoro tri tedne že je avstrijska armada zapletena v neprestane velikanske bitke z Rusijo. Prva bitka za Lvov je bila končana dne 30. avgusta. Danklova in Auffenbergova armada sta sicer dosegli lepe uspehe, a našo desno krilo je imelo opraviti s tako rusko premočjo, da je iz strateških ozirov zapustilo Lvov. Umaknila se je naša armada le malo kilometrov za Lvov, tam se pa tako hitro in dobro pripravlja, da je že 9. septembra začela novo bitko. V tej bitki je naša armada pod Grodekom tudi zmagala in ujela 10.000 Rusov, toda svoje zmage ni mogla izkoristiti, ker je ruska armada dobila veliko pomoč. Ruska armada je dobivala med bitko vedno nove rezerve, tako da je štela nad štirideset divizij.

Naša armada je mogla začeti ofenzivo, ker je avstrijska infanterija taktično in kvalitativno veliko boljša kakor ruska. To se je pokazalo ravno pri Grodeku, ko je naše vojaštvo po 5 dni trajajočem boju vrglo Ruse kakih 20 kilometrov nazaj in bi bilo morda levo krilo ruskega generala Ivanova razbilo, da ni prišla armada Dankla v težaven položaj, armada generala Auffenberga pa v nevarnost, da izgubi pri Ravi Ruski zveze z našimi četami. Toda velika premoč Rusov je kazala, da od naše ofenzive ni pričakovati odločilnega uspeha in vsled tega je naše vojaštvo prekinilo boj in opustivši ofenzivo, si poiskalo nove pozicije. Samo premoč je bila odločilna, da je avstrijska armada po svojih zmagah pri Frampolu, Krasniku, Wiedwici, Huczwi in Grodeku opustila ofenzivo in poiskala nove pozicije. Naša armada ima v sedanjih svetovni vojni najtežjo nalogo. Rusi so mislili, da jo bodo kar razbili in razgnali, a ni se jim posrečilo. Naša armada zadržuje rusko, tako da ta ne more niti enega moža poslati proti Nemčiji in se ne more ganiti iz Galicije. Pričakovanja francoskega generalnega štaba se niso izpolnila; Rusi so zadržani v vzhodni Galiciji, kaj še, da bi mogli misliti na Berlin. Iz uradnega poročila o bitki za Lvovom je pa tudi razvidno, da za armadi generalov Dankla in Auffenberga ni nobene nevarnosti več, da so se vse naše armade zbrale v dobri poziciji, kjer bodo lahko uspešno in z neomajano silo izpolnile svojo nalogo.

Lvovsko bojišče.

Vzhodno-gališka pokrajina od Rave Ruske čez Sokal do Brodov je odprta, precej otožna ravnina. Teren se pa proti zapadu in proti jugozapadu znatno spreminja. Od Rave Ruske se razprostira kakih 20 km širok z gostimi šumami obraščen gorat pas v južnovzhodni meri proti Lvovu. Severni del tega gorovja ima precej strme visoke vrhove, odkoder se ti nudi presenetljiv razgled na široke gališke in ruske poljane. Gorovje postaja proti jugu vedno nižje, pa tudi vedno težavnejše, male dolinice so močvirnate in pojavljajo se vedno pogostejše karakteristična jezera. Zapadno od Lvova se razprostira od severa na jug precej ozki pas močvirij in malih jezer. Ta pas tvori silno komunikačno oviro; le na nekaterih mestih se nahajajo boljši prehodi. Močvirja in jezera se vlečejo čez Gródek in Kumarno do drugega širokega močvirnatga pasu, ki se imenuje Wielke Bloto ter se razprostira ob gorenjem toku reke Dnjestra. Zgoraj omenjena grodeška barijera, se razprostira od zapada proti vzhodu ter se na jugu približuje karpatskemu predgorju. Nastete naravne ovire so za defenziyo silno prikladne, za napadajočo armado pa opasne. Glavna naloga vojnega vodstva je tu prisiliti sovražnika, da se ne izogne močvirnatim barijeram ter ga napeljati, da se s svojimi četami baš v teh za njega opasnih krajih čim najbolj angažira.

Bitka pri Lvovu.

Iz vojnega poročevalnega stana poročajo uradno: Zmaga ob reki Huczwi je ustvarila vojni položaj, ki je nam omogočil, da smo lahko pričeli z napadom proti zelo močnim, v vzhodno Galicijo vpadlim ruskim četam. V spoznanju potrebe, da se podpira naša armada, ki se je po bojih vzhodno od Lvova umaknila, je dobila v bitki pri Komarovu zmagovita armada povelje, naj pusti proti poraženemu sovražniku po kratkem zasledovanju na bojišču samo podrejene sile, glavno svojo moč pa naj grupira v prostoru Magoli-uhnov ter prodira proti Lvovu v pravcu, ki je dosedanj napadalni smeri skoro docela nasproten. To se je izvršilo že 4. septembra. Kakor se zdi, so Rusi nameravali po vходу v gališko glavno mesto, katero smo jim prepustili brez boja, napraviti krilni sunek v smeri proti Lublinu, misleč pri tem, da lahko pač zanemarjajo našo armado, ki se je razmestila za pas jezer in ribnikov pri Grodeku. A ta armada je bila pripravljena poseči v pričakovano bitko naše armade, ki je sedaj prodirala s severa proti Lvovu. Dne 5. septembra je pravkar imenovana armadna skupina že segla preko železniške proge Rava Ruska-Horyniec. Vzdržujoč še nadalje svojo levo krilo v prostoru pri Rava Ruski, se je dne 6. septembra okrenila z desnim krilom proti Kurnikom in se je dne 7. septembra zapletla v resne boje z močnimi, proti severu pomaknjenimi sovražnimi četami. Ob zori dne 8. septembra se je pričel na 70 km široki fronti Komarno-Rave Ruski naš splošni napad, ki je bil do 11. septembra docela uspešen in se je zlasti na južnem krilu raztezal blizu do Lvova.

Vkljub temu uspehu je nastala potreba, da odredimo novo grupacijo naše armade, ker je bilo ugroženo naše severno krilo pri Rava Ruski in ker so sveže, mnogo močnejše ruske čete prodirale tako proti armadi, boreči se pred Krasnikom kakor tudi na prostor med to armado in med lovskim bojiščem.

V težkih bojih vzhodno od Grodka dne 10. septembra sta bila pri tamkaj napadajoči diviziji vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik in nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Josip.

V vseh dosedanjih bitkah in bojih so naše vrle, sedaj že neprestano 3 tedne se boreče čete izvršile čudeže junaštva in znova dokazale svoje bravuro in veliko sposobnost. V petdnevni bitki ste imeli obe stranki težke izgube. Zlasti pri Rava Ruski smo krvavo odbili več ruskih nočnih napadov. Vjeli smo zopet v velikih množinah Ruse, med njimi mnogo častnikov. Iz izkazov naše vodilne etapne oblasti je razvidno, da smo doslej odposlali v notranjost monarhije 41.000 Rusov in 8000 Srbov. Doslej smo v boju osvojili nad 300 poljskih topov. Reasumirajoč lahko povdarjamo, da so naše armade do slej na najbolj aktiven način in v junaških bojih uspešno nastopale proti številno močnejšemu, hrabro in trdovratno se borečemu sovražniku.

Avstrijsko-srbska vojna.

Odbit srbski napad.

Srbske čete, ki so vdrle preko Save, so bile povsodi razbite in poražene. V Srijemu in v Banatu ni nobenega sovražnika več.

Nemško-ruska vojna.

Nov ruski poraz v vzhodni Prusiji.

Armada generalnega polkovnika pl. Hindenburga je po večdnevnih bojih popolnoma porazila rusko armado v vzhodni Prusiji. Umikanje Rusov se je spremenilo v beg. Generalni polkovnik pl. Hindenburg je na zasledovanju že prekoračil mejo in je prijavil dosedaj nad 10.000 neranjenih vjetnikov in okrog 80 topov.

General Hindenburg je brzjavil Nj. Neličanstvu: Ruska armada iz Vilne, — II., III., IV. in XX. armadni zbor, 3. in 4. rezervna divizija in 5. kavalerijskih divizij — je bila v bitki pri Mazurskih jezerih in v nato sledečem zasledovanju popolnoma poražena. Rezervna armada iz Grodna — XXII. armadni zbor, ostanki VI. armadnega zbora in deli III. sibirskega armadnega zbora — je v posebni bitki pri Lycku težko trpela. Sovražnik je imel mnogo izgub na mrtvih in ranjenih. Število vjetnikov se veča. Vojni plen je izredno velik pri dolžini fronte nad 100 km in v velikanskem uspehu napredovanja deloma 150 km v štirih dneh. Pri bojih na tej dolgi fronti in pri taki globini še ne morem poročati o popolnem obsegu zmage. Nekatere skupine naše armade so imele prav hude boje, izgube pa so vendar le majhne. Armada je bila na meji zmagovita napram trdovratno se borečemu sovražniku, ki pa je moral končno bežati. Armada je ponosna na to, da se je bojeval eden izmed cesarskih princev v njenih vrstah in da je v njeni sredi krvavel.

Rusi priznavajo svoj poraz v vzhodni Prusiji.

Petrogradska brzjavna agentura priobčuje komunique ruskega generalnega štaba, ki pravi: Z ozirom na dejstvo, da smo morali posvetiti bojišču v Galiciji svojo posebno pozornost, nismo mogli v Vzhodni Prusiji razpolagati z zadovoljnim številom čet, ki bi bile nadaljevale s prva posrečeni vpad v to ozemlje. Raditega se je armada Rennenkampfa že v prvih dneh septembra ustavila na črti Gerdunen—Labiau. Dne 7. septembra so pričele nemške čete s splošno ofenzivo proti tej armadi in naši meji. Vsled težavnega terena v pokrajini Mazurskih jezer se ni dalo dobro dognati, kako močne so tam nemške čete. Še-le 10. septembra je spoznal Rennenkampf, da so Nemci njegovo levo krilo prehiteli ter je bil vsled tega primoran se umakniti. Drugi dan smo na gotovih točkah podvzeli aktivne operacije, da zadržimo

neprijateljsko ofenzivo. Vsled teh operacij smo mogli dognati, da stoji proti nam numerično nas jako nadkriljujoča nemška vojska. Boj na tej fronti se nadaljuje.

Nemško-angleška vojna.

Nemško brodovje v Baltiškem morju.

Nemško brodovje v Baltiškem morju se je začelo gibati. Po poročilu iz skrajnih švedskih zalivov se je pri Gotlandu prikazalo brodovje 29 bojnih ladij, v severnih zalivih pa so videli drugo brodovje, ki je štelo 31 velikih ladij, več krizark in torpedovk. Brodovje je odplulo proti vzhodu.

Nemška križarka „Hela“ se potopila.

13. t. m. dopoldne se je Nj. Vel. mala križarica „Hela“ potopila vsled torpednega strela nekega sovražnega podmorskega čolna. Skoro vse moštvo se je rešilo. Križarka „Hela“ je bila 105 metrov dolga, 11 m široka, ima 2036 ton, 6000 konjskih moči in 8 topov. Leta 1895. so jo izpustili v morje.

Tsingtav obstreljujejo.

Dva vodilna japonska zrakoplova sta, kakor se poroča, bombardirala postajo za brezžični brzojav in vojašnico v Tsingtavu, baje brezuspešno. En zrakoplov je bil zadet od več krogel. Oba sta ušla.

Nemško-francoska vojna.

Veliki, še neodločilni boji na francoskem bojišču.

Na zahodu so se vršili na desnem krilu armade težki, še neodločilni boji. Poskus Francozov, prodreti nemško fronto, je bil zmagovito zavrnjen. Sicer ni padla nikjer odločitev.

Nemško desno krilo se je umaknilo čez reke Petit Morin in Marne. Napad nemških čet na Francoze ob reki Querce je ostal vsled francoske premoči brezuspešen. V centru fronte Montmirail-Sompuis se bitka z menjajočim uspehom nadaljuje. V smeri proti Reimsu pritiskajo silne francoske čete. Boji še trajajo.

Rusi na Francoskem.

Vest, da se izkrca posebna ruska armada na Francoskem, da bi se bojevala proti Nemcem, je potrjena. Rusi, ki so bili vkrcani v Arhangelsku, se bodo baje izkrcali v Antwerpenu. Govori se celo, da peljejo angleške ladje iz Vladivostoka ruske vojske v Marziljo. Ti bi prišli sredi oktobra na Francosko.

Belgiji ponudeno premirje.

Poslanik Zedinjenih držav je predlagal v imenu nemške vlade Belgiji za ostali čas vojne premirje pod pogojem, da se južno od Antwerpna potegne črta, ki je ne smejo prekoračiti niti nemške niti belgijske čete in da ostane severni del Belgije pod belgijsko, južni del pa pod nemško upravo. Poslanik je belgijski vladi nujno svetoval, da naj sprejme te pogoje.

* * *

Cesarjevo odlikovanje naših zmagovitih poveljnikov.

Cesar je podelil: Generalu infanterije Moricu vitezu pl. Auffenbergu in generalu kavalerije Viktorju Danklu, ki sta vodila svoje hrabre čete pri Komarovu, oziroma pri Krasniku k zmagi, veliki križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo; nadalje generalnemu majorju Henriku Pongraczu de Szent-Miklos et Ovar v priznanje njegovega junškega in uspešnega delovanja proti Črni gori, brez takse viteški križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo.

Turčija odpravlja kapitulacije.

Porta je sklenila, odpraviti s prvim oktobrom kapitulacije ter to sporočila poslanikom prizadetih držav v noti, v kateri opozarja tudi na težkoče, ki jih stavijo kapitulacije finančnemu poslovanju Turčije in izvedbe reform. Svetovna vojna je finančne težkoče itak povečala ter ogroža začetno reformno delo. Zato je sklenila porta, da postavi svoje razmerje napram državam na samo podlago mednarodnega prava. — Vse časopise, zlasti turško, naglašajo veliki pomen odprave kapitulacij, ki so stoletja težile turški narod in bile vir nesreče, sramote in ponižanja. Listi slave dan odprave kapitulacij kot narodni praznik, ker bo dobila Turčija popolno prostost in začne zanj nova doba.

„Corriere della sera“ razpravlja o odpravi kapitulacij, ki jih je proglasila Turčija in pravi, da Turčija ne mara nobenih pogajanj, ter je torej pripravljena riskirati vojno. Italija, pravi „Corriere“, je bila pripravljena podpirati Turčijo pri morebitnih pogajanjih, mora pa ugovarjati odpravi kapitulacij, ki je nevarna miru. Italija nima nobenih obveznosti proti Turčiji, mora upoštevati, kaj bi nastalo iz vojne med Turčijo in tripelentento, ker bi taka vojna močno vplivala na italijanske interese v Sredozemskem morju, ki bi Italijo silila, da brani te interese z največjo energijo.

Rimski „Messagero“ poroča iz Carigrada: Proti vsem pričakovanjem Enver-paše niso velesile vzele na znanje razveljavljenja kapitulacij. Poslaniki vseh velesil so proti postopanju turške vlade protestirali, češ, da Turčija nima pravice samovoljno razveljaviti pogodbe z drugimi državami. Zelo se komentira dejstvo, da se je tudi Nemčija pridružila temu protestu. Turška vlada pa računa, da se velesile sedaj ne bodo mogle zediniti na kako pozitivno akcijo, in odpravo kapitulacij vzdržati. Minister Talaat-bey se je izrekel: Če bi velesile delale težavo, se bomo branili z vsemi, tudi najskrajnejšimi sredstvi.

Naše in nemške dosedanje izgube.

Dosedanji sezname izgub 1 do 11 vojnega ministrstva izkazujejo 655 mrtvih in 3235 ranjenih. Dosedaj objavljeni sezname bolnih in ranjencev 1 do 8, naštevajo 7770 imen. Štiriindvajset nemških seznamov izgub pa izkazuje 3021 mrtvih, 3514 pogrešanih, 8391 težko ranjenih in 4242 lahko ranjenih, torej skupna izguba: 19.168. Med mrtvimi je značilen visok odstotek častnikov, namreč 254 častnikov proti 2787 navadnim vojakom. Pogrešajo le 39 častnikov, ki so bili najbrže vjeti, kar je pa častno izpričevalo za nemške častnike. 110 železnih križev je dobil le pehotni polk št. 82 iz Kaselja zaradi svoje hrabrosti pri zavzetju Lütticha.

Demisija grškega zunanjega ministra.

Iz Aten brzojavljajo, da je grški zunanji minister dr. Streit odstopil. Ministrstvo zunanjih zadev je prevzel ministrski predsednik Venizelos. — Dr. Streit je bil do lanskega leta grški poslanik na Dunaju, poklican je bil v Atene, da prevzame zunanji portfelj, ker je takrat — po končanih vojnah — Grška polagala posebno važnost na to, da obnovi z velesilami trozveze zopet pristrčne odnose, ter se je uspešno pogajala tudi z Avstrijo za novo ugodno trgovinsko pogodbo. Dr. Streit je od nekdaj na glasu, da je odkrit prijatelj Avstrije in Nemčije, njegov odstop je očitno v zvezi z obratom, ki se pripravlja v dosednji nevtralni politiki Grške. Zdi se, da se je min. predsednik Venizelos uklonil gotovim zahtevam tripelentente, ki se trudi na vse načine pridobiti balkanske države popolnoma na svojo stran.

Stališče Bolgarske.

Ministrski predsednik Radoslavov je nedavno izjavil, da Bolgarija pred koncem septembra najbrže ne bo primorana stopiti iz svoje nevtralnosti ter se v obrambo svojih interesov poslužiti orožja. Ta izjava ministrskega predsednika se živahno komentira ter vznemirja javnost še bolj. Država se nahaja že nekaj tednov v pravcatem vojnem stanju, vse gospodarsko življenje stagnira — splošni politični položaj je vsak dan drugačen in vsakdo se vprašuje: kaj bo jutri? Stranke se med seboj prepirajo in napetost med tkzv. rusofili in avstrofilii narašča. Oni, ki smatrajo, da se mora Bolgarija brezobzirno zavzeti za svoje realne interese, oni ki se zavzemajo za politiko pameti, smatrajo, da je za enkrat politika stroge nevtralnosti edino mogoča. Kadar pa napoči odločilna ura, tedaj bi se morala Bolgarija zavedati, koliko je že trpela vsled tega, ker se je dala voditi od raznih ozirov in strasti. Tega bi se morali zavedati merodajni faktorji, kojim mora biti jasno, da velesile pri svetovni dramii, ki se odigrava, ne bodo dolgo trpele brezplačnih gledalcev.

Intervencija Združenih držav.

Listi poročajo, da je prezident Združenih držav, Wilson, poklical k sebi nemškega poslanika grofa Bernsdorffa in člana haške mirovne konference, senatorja Stossa, da bi se z njima dogovoril, kak uspeh bi mogla imeti ameriška intervencija glede evropske vojne.

Odstop bolgarskega vojnega ministra.

Vojni minister general Bojadžijev je bil na mesto generala Fičeva, ki je prevzel portfelj vojnega ministra, imenovan za načelnika 3. armadnega nadzorstva.

DNEVNE VESTI.

Seja mestnega zastopa v Kranju, dne 11. septembra 1914. Župan Ferdinand Polak otvori sejo, konstatira sklepčnost in imenuje overovateljem zapisnika obč. odbornika Franc Crobatha in Franc Jezeršeka. Predno preide na dnevni red poroča, da je deželni odbor vrnil nasvetovano tarifo občinskih takš s pripombo, da je pri točkah 14., 18. in 20. zvišati takse na maximum. Z ozirom na to bo zadevo izročil v pretres združenemu finančnemu in policijskemu odseku, da stavita na prihodnji seji primerne predloge. Na to se zapisnik zadnje seje brez čitanja soglasno odobri. Poročilo finančnega odseka: O prošnjah občinskih stražnikov za nagrado poroča obč. svet. dr. Val. Štempihar: Občinska stražnika Ivan Gogala in Franc Žagar prosita za nekoliko nagrade zaradi več službovanja, ker je moral stražnik Šmajd odriniti v vojaško službovanje. V imenu finančnega odsek predlaga, da se njima dovoli od 1./8. 1914 dalje, dokler se Šmajd ne vrne, vsakemu po 15 K mesečne na-

grade. Soglasno sprejeto. O okrožnici deženega odbora radi podpore bolnici usmiljenih bratov v Kandiji poroča obč. svet. dr. Val. Štempihar ter predlaga v imenu finančnega odseka, da se dovoli iz občinskih sredstev enkratna podpora v znesku K 50.—. Soglasno sprejeto. Poročilo policijskega odseka: O dopisuac. kr. okrajnega glavarstva v Kranju radi prošnje za podelitev koncesije knji-garniške obrti „Katoliško tiskovnemu društvu v Ljubljani“. Obč. odb. Ivan Jagodic poroča, da je Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani prosilo za dovoljenje, da sme na svoje ime izvrševati koncesijo knji-garniške obrti, sadaj knji-garna Ilirija, v Kranju, kakor je isto že doslej izvrševalo. V imenu policijskega odseka predlaga, da se tej prošnji ne ugovarja, ker ni proti podelitvi te koncesije nikakega zadržka. Sprejeto. O dopisu c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju radi podelitve koncesije za gostilniško obrt Riki Prevc, poroča obč. odb. Ivan Jagodic. Ker bo oosedanja lastnica te koncesije gospa Marija Prevc izročila gostilniško obrt svoji hčeri gdč. Riki Prevc, ni proti podelitvi nikakega zadržka in ugovora, ker ima prošnja potrebna zanesljivost in neoporečnost in ker obstoji za domače prebivalstvo, kakor tudi za tujce krajna potreba, zato predlaga, da se prošnji ugodí. Sprejeto. Na to se bili sprejeti v tukajšnje domovinsko zvezo Švegelj Alojzij z družino, Rožaj Kristijan z družino, Mavc Franca in družina po pokojnem Tomažič Jožefu, ker so vsi že nad 10 let stalno prebivali v tukajšnji občini. Volitev odbora za „Gospodarsko pomožno pisarno“. Obč. svntnik dr. Valentin Štempihar poroča, da je c. kr. okrajno glavarstvo v Kranju naročilo ustanoviti iz 5 oseb obstoječi krajevni odbor pod imenom „Gospodarska pomožna pisarna občine Kranj za zasebne zadeve vpoklicanih“. Na predlog obč. odb. Janko Sajovica se v ta krajevni odbor soglasno izvolijo sledeči gospodje: dr. Valentin Štempihar, odvetnik, Ignacij Fock, posestnik, Franc Crobath, trgovec, Ivan Pogachnik, c. kr. sodni svetnik in Anton Koblar, dekan. Odobritev seznamka občinskih cest in gospodarskih potov ter rešitev pritožbe Janeza Kosiša proti sestavi seznamka občinskih cest. O tem poroča obč. svet. Ciril Pirc. Mestno županstvo je po predpisu § 11. deželnega cestnega zakona z dne 21. febru- arja 1912, dež. zak. št. 22. iz leta 1913, sestavilo seznam občinskih cest in občinskih potov ter vaških in gospodarskih potov. Ti seznamki so bili glasom razglasa skozi 60 dni vsakemu na vpogled razpoloženi v občinski pisarni. Proti nekaterim točkam teh seznamkov pa je vložil svoj ugovor Ivan Kosiša iz Ilovke. Na predlog poročevalca občinski odbor soglasno pritrdi po županstvu sestavljenem seznamu občinskih cest in potov, ugovor Ivana Kosiša pa kot neutemeljen zavrne. Ker je dnevni red izčrpan, zaključí župan sejo.

Oklic. Na vse mogoče načine se občinstvo v sedanjem času prizadeva, da bi z dejanskimi in po-zrtvovalnimi dokazi svoje ljubezni in skrbnega sočustvovanja omililo vojskine trdote. Za oskrbo ranjenih in bolnih pripadnikov vojske skrbje družba rudečega križa in za zaostale družine v vojni se nahajajočih krajin pomožni odbori in vojni pomožni urad, ki so se v tem oziru že z največjim uspehom obrnili na po-zrtvovalnost občinstva. Dolžnost človeške ljubezni in hvaležnosti pa je, da se spominjamo tudi v vojski se nahajajočih hrabrih branilcev domovine in tudi tem svojo skrb posvečamo. Ta plemeniti namen si je za svoj cilj postavil pri c. kr. vojnem ministrstvu ustanovljeni vojni oskrbovalni urad. Dasi je avstrijski vojak od vojaške uprave prav izvrstno opravljen, oblečen ter s hrano preskrbljen, vendar pa naj mu praktična darila prinašajo dobrodošle pozdrave iz domovine. Skoraj vsakdo izmed nas zaostalih ima med v vojni se nahajajočimi bližnji sorodnike, prijatelje in znance, katerim bi rad napornosti in težkoče vojnega življenja olajšal. Nanje naj misli in pri tem tudi onih ne pozabi, ki so sami na svetu ter nimajo pričakovati daril ljubezni od doma. Podpisani se toraj obrača na občinstvo z iskreno prošnjo, da naj se jim v svrhu obdarovanja v vojski se nahajajočih vojakov pošlje darila bodi si v denarju, za katerega se bodo darila nakupila, bodisi v naturalijah. Vsakdo naj pri tem plemenitem delu po svoji moči pomaga. Vsak tudi najmanjši dar se bode porabil. Kot darove v naturalijah se želi: čaj, čokolada (kola), kakao, sladkor (sladkorčki) suho pecivo (cakes, prepečenec, lect itd., trdi sir (primse: sir v zaprtih posodah), prekajeno meso, (to v pozni jeseni in po zimi), sardine, salami, in suhe klobase, presušeno sadje, kompoti, marmelade, če mogoče v lesenih zabojčkih, orehi in kostanj, zdravilna vina, rum, mineralne vode, sadne soke, smodke, cigarete, tobak za kajo in za zvečenje, cevčice za smodke in cigarete iz lesa ali papirja, žepni noži, praktična užigalu, pipe za tobak, jedilno orodje, milo in milnatí listki, thermo-steklenice, svinčniki, pisalni papir, krpe za noge iz ovčje volne, nogavice, nočne čepice (cevkaste snežne oglavnice), jopiči vseh vrst, ovratne rute vseh vrst, zapestniki približno 10 cm dolgi), ušesniki, volnene rokavice, kukala in buzole. Vrhna obieka mora biti sive barve. Darila v naturalijah gori omenjenih vrst naj se blagovoli oddati v deželnem dvorcu. Darila v denarju naj se z označbo „za vojni oskrbovalni urad“ pošljejo deželnemu predsedništvu.

Pozor! C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je z razpisom z dne 11. septembra 1914 št. 1074 prob. odredilo, da se morejo do nadalje na vseh javnih cestah vsi vozovi, motorna vozila, avtomobili in kolesarji vedno držati le v strani ceste in da morajo sredo ter desno stran ceste prosto držati. Prestopki te odredbe se bodo po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854. št. 96. drž. zak. kaznovali z globo 2 do 200 K ali z zaporom 6 ur do 14 dni.

Cestno-policijski red. Ker se nekatera določila cestnega policijskega reda še vedno natanko ne izpolnjujejo, se opozarja občinstvo na sledeče predpise, ki veljajo brez izjeme za vse ceste in pota: 1. Ob temnih nočeh mora imeti vsak voz gorečo svetilko; 2. Vsako vozno kolo (bicikelj) mora imeti od začetka večernega pa do jutranjega mraka belo luč; 3. Med vožnjo voznik ne sme svojega voza zapustiti in ni dopuščeno, da bi le en voznik vozil z dvema ali več vozovi. 4. Med vožnjo voznik ne sme na vozu spati. 5. Pri gostilnah smejo vozovi stati le izven cestnega tira ter morajo imeti po noči vrhu tega še primerno razsvetljavo. 6. Na vozu ne smejo biti napravljeni sedeži, ki bi moleli čez širokost voza ali čez širokost vsakokratnega tovora. Tovor ne sme presegati širokosti 3 metrov. 7. Pri vožnji s sanmi je treba pripeti vpreženi živini zvonce. 8. Vsak voz mora imeti coklo ali žljaf, z verigami se pa vozovi ne smejo zavirati. 9. Razun pri gospodarskih vozovih morajo imeti kolesa tovrstnih vozov za tovor 2000 do 3500 kg., najmanj 10 cm, kadar je tovor težji pa najmanj 15 cm, široka platišča.

Stavljenje koz. Ker se je bati, da se vsled vojske na ta ali oni način zanesejo kože v naše kraje, je politična oblast odredila splošno cepljenje koz in se bode to cepljenje vršilo sledeče dneve: 28. septembra: V Tržiču, Adergasu, Cerkljah, Zelenikih, Škofji Loki, Primskovem, Javorjah in Šmartnem. 29. septembra: V Stari Loki, Selcih, Križah, Dupljah, Senčurju, Olševku, Stari Oslici, Novi Oslici, Predosljih in Kranju. 30. septembra: V Zmincu, Bukovšici, Bukovici, Sv. Lenartu, Kovorju, Leskovici, Predvoru in Kokri. 1. oktobra: V Zabnici, Sv. Duhu, Dražgošah, Podlonku, Sv. Ani, Voklem, Vogljah, Lučinah, Goričah in Trsteniku. 2. oktobra: V Ratečah, Sori, Podblici, Trati, Poljanah, Sv. Katarini, Šenturški Gori, Mavčičah, in Podbrezjah. 3. oktobra: V Zalem logu, Sorici, in Besnici. 6. oktobra: V Hrastju, Trbojah, Smledniku, in Zapogah. Natančnejši načrti (pričetek cepljenja in vasi, za katere se cepijo kože na določenem cepišču) je razviden pri županstvih in zdravstvenih okrožjih, kjer si ga vsakdo lahko ogleda. Ker je cepljenje najboljšo sredstvo proti razširjanju te grozne bolezni, se ljudstvo opozarja, da se cepljenja v kar največjem številu udeleži. Oziroma na dejstvo, da so sledile vojnam čestokrat hude epidemije osepnic ali koza, je odredila c. kr. deželna vlada na ukaz c. kr. ministrstva za notranje zadeve varstveno precepljenje prebivalstva v svrhu, da se ubranimo tacihi epidemiji in zlih posledic za zdravstvo prebivalstva. Vsak pri komur je preteklo od prvotnega cepljenja vže več, kakor 6 let, se more obvarovati obolenja le potom precepljenja, to je, da si pusti vnovič staviti kože. Zato se vabi prebivalstvo širom okraja kar najresneje, da se posluži te potrebne zdravstvene naredbe v najboljšežnejši meri.

Velikodušno darilo. Veletrgovec gosp. Vinko Majdič iz Kranja je daroval velikodušno Rdečemu križu lep avtomobil.

Josip baron Schwegl †. Na svojem gradu Grimšiči pri Gorjah na Gorenskem je v torek ponoči umrl odličen sin Kranjske dežele, ki je mnogo let igral veliko vlogo v avstrijski javnosti sploh in tudi v naši kronovini, gospod Josip baron Schwegl. Pokojnik, ki je bil sin preprostih kmečkih starišev a se je s svojimi izrednimi talenti povzpел v najvišje kroge naše države, je dosegel starost nad 80 let. Studiral je na gimnaziji v Ljubljani in potem na aristokratski akademiji na Dunaju in se zavzemal za slovensko narodno gibanje, ki je bilo takrat majhno in malenkostno. Schwegl je vstopil v konzularno službo, imel je opraviti z velikimi stvarmi in važnimi problemi in živeč daleč od domovine, brez vsakega stika z ožjimi rojaki, se je popolnoma navzel tedaj vladajočih nazorov o državi in njenih potrebah in se vnel za nemški centralizem. Službujoč v Aleksandriji v Egiptu, je pokojni baron Schwegl po otvoritvi sueškega kanala obrnil nase nele pozornost navzočih tujih velelikašev, med njimi francoskega cesarja Napoleona III. in cesarice Evgenije, ampak tudi pozornost našega cesarja, in ker so bile njegove izredne sposobnosti splošno znane, ni čuda, da je prišel naprej in postal sekcijski šef v ministrstvu zunanjih del. Spremil je ministra Andrassyja na berlinski kongres in odlično sodeloval pri onem znamenitem diplomatskem zboru ker Andrassyjev naslednik Heymerree je živel le malo časa. Po njegovi smrti je bil med drugimi tudi pokojni baron Schwegl v kombinaciji za ministra zunanjih del, dasi je nekaka tradicija, da zavzemajo to mesto le možje iz najvišje aristokracije. Za ministra je pa bil imenovan grof Kalnoky, na kar je baron Schwegl zapustil svoje mesto ter šel v pokoj. S tem pa se delu ni odpovedal, Kranjsko veleposestvo ga je poslalo v

državni zbor in v deželni zbor in v obeh teh korporacijah je razvil živahno in plodovito delavnost in ostanejo njegove zasluge nepozabne. V dobi slovensko-nemške koalicije v dež. zboru je baron Schwegl lojalno in zvesto izpolnjeval prevzete obveze in opetovano pokazal razumevanje in simpatije za slovenska kulturna in narodna prizadevanja. Ljubljana ima posebne vzroke, da se spominja pokojnika s čustvi tople hvaležnosti. V času potresa je baron Schwegl stopil na čelo dunajskemu pomožnemu odboru, ki je za ponesrečeno Ljubljano nabral velike vsote, krepko vplival pri vladi za izdatno pomoč; mestna občina ljnbljanska mu je v znak hvaležnosti podelila častno meščanstvo. Po državnoborski volilni reformi je postal baron Schwegl član gosposke zbornice, mandat za deželni zbor kranjski pa je odložil pred nedolгим časom iz ozirom na svojo bolehnost. Pa pokojnik ni deloval samo na političnem, ampak tudi na gospodarskem polju. Bil je prezident Eskomptne banke na Dunaju in upravni svetnik različnih delniških družb in imel v parlamentu v trgovinsko-političnih stvareh avtoritativno besedo. Josip baron Schwegl je bil majhne, neznačne postave, a jeklen mož, sicer pa v obče vanju jako ljubeznjiv. Dežela Kranjska mu že za njevo ve gospodarske zasluge ohrani hvaležen spomin.

Razglas. Razpisuje se s tem dr. Pavla Ignacija Reschena ustanova za vzgojo deklic v sedanjem čistem donosu letnih 95 K. Pravico do te ustanove imajo ubožne deklice, ki se še vzgajajo, za dobo vzgoje, in sicer najprej sorodnice ustanovnika, njega soproge in one iz Fabianitscheve rodbine. Prošnje za podelitev te ustanove se morajo opremiti z rojstnim, oziroma krstnim in z ubožnim listom z morebitnimi šolskimi izpričevali in morebitnimi dokazili o sorodstvu bodi si z ustanovnikom, ali z njega soprogo, ali z rodbino Fabianitschevo, ter vložiti pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu do 15. oktobra 1914.

Svarilo. V slučaju smrti kakega avstrijskega državljan v Ameriki nastane večkrat potreba, da pooblastijo sorodniki umrlega kako v Ameriki stanujočo osebo, ki naj zanje potrebno ukrene; da se oveljavi njih dedinska pravica. Kakor dokazujejo poročila posameznih konzulatov posreči se nešteto krat posameznim agentom, zakonitim pisarjem, gostilničarjem v Ameriki, katerih dediči v domovini niti ne poznajo, s posredovanjem prijateljev in sorodnikov umrlega, od teh dedičev dobiti pooblastilo. V takih slučajih ti ljudje navadno poneverijo celo zapuščino ali vsaj njen velik del. Da se odvrnejo take neprilike, je c. kr. pravnosodno ministerstvo v svojem ukazniku št. 10 dne 1. junija 1910 strankam v domovini priporočilo, da naj se te v vsakem takem slučaju obrnejo s prošnjo za posredovanje na dotične c. in kr. konzulatske oblasti. Te imajo dovolj moči, da se uspešno potegnejo za pravice vdeležencev. V pooblastilu izdanem za c. in kr. konzulsko oblast se pa mora vselej preklicati vsa prejšnja tretjim osebam že izdana pooblastila. Kar se je v zadnjem času zapazilo, da se zgoraj omenjene neprilike množe, se ljudstvo na to posebno opozarja.

Nikar ne pošiljajte vojakom denarja na bojno polje! V občinstvu, zlasti med revnejšimi sloji, je še vedno ukoreninjeno mnenje, da se mora vpoklicane vojske podpirati z denarjem. To je pa popolnoma nepotrebno. Moštvo armade na bojnem polju je namreč izvrstno oskrbovano. Dnevna redna porcija obstoja iz 98 g kavinih konserv, 400 g govejega mesa in 100 g prikuhe (riž, sočivje itd.), 400 g kruha (jačni prepečenec) ter 18 g tobaka; razventega nosi vsak mož dve rezervne porcije seboj, ki se smejo na posebno odredbo poveljnika zaužiti tedaj, ako se ne more normalne porcije pravočasno ali ne v zadostni množini dobiti. Vsak mož dobi vrhutega redno vsakih deset dni mezdo in vojno priklado (za moštvo brez šarže najmanj 36 v dnevno) v gotovini na roko izplačano. Dejstvo je, da ima moštvo zadosti denarja na razpolago in da skuša istega domov pošiljati, vsled česar se bo v kratkem upeljala služba poštnega nakazovanja denarja do armade v domovino. Zatorej ne pošiljajte vojakom denarja.

Promenadni koncert priredi tukajšnja godba prost. požarne brambe jutri v nedeljo ob 11. uri dopoldne na glavnem trgu. Vspored: 1. F. Langer: „Zvest zastavi“ koračnica. 2. Pazeller: „Spomin na Herkulove toplice“ valček. 3. Dr. G. Ipavec: „Kje so moje rožice“ pesem, krilni rog, solo. 4. A. Pöschl: „Venec melodij“ potpuri operet. 5. Smetana: „Koračnica iz opere“ „Prodana nevesta“. 6. C. F. Rees: „Bojna pesem“, harmoniziral A. Pöschl. 7. Novaček: „Casta aldo“ koračnica.

Glasbena šola v Kranju (podružnica „Glasbene Maticе“ v Ljubljani) stopa v šesto leto svojega delovanja. Ob tej priliki vabi odbor vse prijatelje glasbe, da pristopijo z mesečnim zneskom 60 vinarjev v krog podpornikov tega kulturnega zavoda. Starši naj omogočijo svojim otrokom glasbeno izobrazbo ter jih vpišejo kot redne gojence v to prepotrebno šolo. Poučuje se tukaj natanko po učnem načrtu in pod nadzorstvom Glasbene Maticе v Ljubljani, ki je priznana najboljši zavod te vrste na slovanskem jugu. Vstopnina znaša 2 K, ukovina 4 K. Pridnim, nadarjenim učencem dovoli odbor delno ali pa tudi popolno

uprostitev ukovine. Vpisovanje se vrši, dne 23. septembra t. l. od 1. do 2. ure popoldne in četrtek, dne 24. septembra t. l. od 11. do 12. ure dopoldne v prostorih Glasbene šole (v Kušlanovi hiši v l. nadstropju). Pouk se začne v ponedeljek, dne 1. oktobra.

Darila za rdeči križ. Nabiralna pola gdč. Anice Ovčjak in Danice Mayr v Kranju. Ahlin Josip K 3, Ažman Matija 1, Ažman Katarina K 2, Arnež Marija K 1, Ažman Leopold K 2, Adamič A. K 10, Babnik Magda K 5, Bedenk V. K 3, Benedik F. K 2, Brilly Anton K 10, Bučar Josip K 2, Brilly Anica K 1, Bodlaj Ana K 0-50, Bajželj Ivana K 1, Berjak Ivana K 5, Babič Ivanka K 2, Bloudek Bol. K 3, Bradaška Peter K 1, Bajt Ivan K 4, Crobath K 10, Cvar Viki K 2, Colnar Ivana K 5, Čelik Franc K 1, Česen Mici K 1, Černe K 2, Česen M. K 1, Cernečič Josip K 1, Delhunija Rudolf K 5, Deu Oskar K 5, Dimnik K 2, Engelman J. K 2, Erman Pavla K 1, Emmer K 10, Eger G. K 10, Fischer Franc K 2, Fink K 2, Fuso Josip K 1, Fock Ig. K 5, Finžgar M. K 1, Friedel Josip K 20, Goričnik A. K 1, Gorjanc Neža K 2, Gorjanc K 2, Dr. Globočnik K 3, Gašperin Franciška K 2, Gros Marija K 2, Graschitz Ferd. K 2, Golob M. K 3, Holzhacker Jelica K 5, Hlebš Franciška K 2, Hafner Mici K 2, Hafner Jera K 5, „Ilirija“ knjigarna K 5, Janežič Manca K 1, Jeršin Anton K 1, Jocič Neža K 0-20, Jakofčič Miha K 5, Jereb Rudolf K 1, Jakofčič Ludovik K 2, Janša Ivan K 2, Ješe Franciška K 1, Jerala Franciška K 1, Janežič K 0-50, Jereb Marija K 1, Jäger Lud. K 5, Jezeršek Marija K 3, Jezeršek Janez K 10, Jezeršek Franc K 20, Kosec Helena K 1, Krenner L. K 3, Kovač J. K 2, Kušlan J. K 2, Kmotek K 0-06, Korošec K 10, Kocmur B. 2, Kerč Anton K 2, Kummer Anton K 1, Kobal Peter K 5, Krek Nina K 1, Kalan Marija K 1, Korenčan K 2, Košir Franciška K 2, Kovačič Ivan K 2, Kitz Math. K 2, Koblar Ant. K 20, Krajnc Mimi K 5, Kotzbek E. K 5, Kokalj (postaje načelnik) K 10, Kummer Ivan K 3, Kogovšek Iv. K 1, Krenner Franc K 3, Kokalj Rud. K 20, Klobut K 5, Likozar Josip K 10, Likozar Marija K 5, Lubeinschegg St. K 2, Logar Jos. K 10, Levičnik Marija K 5, L. P. K 20, Levec Anton K 5, Merk Wilhelmine K 5, Mayr Marija K 10, Mayr Danica, Ovčjak Anica 5 kg. kakao, Mešek Ivan K 2, Mlejnik R. K 2, Muc Leop. K 2, Mavc Fani K 2, Markovič Marija K 2, Miklavčič Marija K 2, Mihelič Ivana K 1, Magušar P. K 1, Mihelič Ivana K 1, Miklavčič Zinka K 2, Marenčič K 10, Majdič I. K 20, Mayr Mavril K 3, „Merkur“ K 5, Mihelič K 5, Nadižar Manca K 2, N. N. K 2, Novak Marija K 1, Nič Feliks K 1, N. N. K 0-80, N. N. K 2, N. N. K 2, N. N. K 0-50, N. N. K 0-50, Neimenovan K 1, Orehek Anton K 10, Omersa A. K 2, Omersa K 1, Ovčjak J. K 5, Osterman Angela K 2, Omersa Ana K 1, Petrič J. K 1, Papler Janez K 2, Plut Stefan K 2, Potuček Alojzij K 2, Premerstein K 2, Pogačnik J. K 10, Pogačnik F. K 5, Pikuš Marija K 1, Pollak Karl K 10, Požgaj K 0-20, Peterlin Marija K 1, Pravst Marija K 1, Poklukar Helena K 2, Poklukar Marija K 1, P. N. K 0-50, Pirc Ciril K 5, Pakič Marija K 2, Pavlin Marija K 0-60, Pintar K 2, Puhar Josip K 2, Permozer F. K 1, Polak Ferd. K 10, Pučnik K. K 10, Pavšlar K 5, Pirc M. K 3, Prevc Marija K 5, Petelin Anton K 5, Pavšlar M. K 2, Porenta K 1, Rus Marija K 3, Repič Josip K 3, Repar Mici K 1, R. C. K 1, Resch Milka K 1, Rohrman A. K 10, Radožaj K 0-40, Rakar Valentin K 1, Rakovec Ivan K 10, Rant Magda K 10, Rebolj L. K 2, Rozman Iv. K 3, Singer in Comp. K 5, Srebotnjak Ivana K 2, Saitz Anton Assistent K 5, Stirn Franc K 5, Soklič Alojzij K 1, Stare I. V. K 2, Suhadolnik Franc K 3, Schindler Emil K 2, Skrem K 1, Schitnik Franc K 20, Schitnik Carla K 10, Svetic Marjeta K 1-20, Strnad K 2, Schiebel K 0-40, Sirc Ivana K 1, Sajovic J. K 5, Savnik Ivan K 5, Sturm Rudolf K 5, Sajovic Franc Ks. K 5, Schott Emil K 5, Simon Karl K 5, Šter Angela K 1, Sinkovec Anton ml. K 2, Šumi K 2, Dr. Šemrov Franc K 5, Šavnik Leopoldina K 10, Šindler Karel K 5, Šmigovc Viktor K 2, Šter Ivanka 1, Šegula Uršula K 1, Šumi Janko K 2, Sinkovec A. K 3, Savnik Karel K 30, Šlambergar Ant. 10, Dr. Štempihar 10, Šarc A. K 2, Tivan L. K 4, Tajnik Josip K 3, Tomc K 1, Urbanc Feliks K 20, Ulrich K 2, Volčič J. K 5, Vovnik Matija K 1, Vreček Natalija K 1, Vrhunc Franc K 2, Varacha Angela K 2, Vindišar K 1, Windischer Karl K 2, Zupan Marija K 1, Zupan Tomo K 10, Z. P. K 0-20, Zupančič Ivan K 2, Zupan J. K 1-60, Zupanc Ap. K 2, Žontar Primož K 5, Žumer Feliks K 0-40. Skupaj K 913-36.

Prefrigan tat. Te dni se je priplazil v gostilniške prostore Marije Jesih v Preski nek neznan tat, z namenom izvršiti tatvino. Uzmovič, kateremu so morale biti krajevne razmere dobro znane, se je tako skrtil, da ga ni pri zaklepanju gostilne in hišnih vrat nihče opazil. Okoli 2. zjutraj je slišal neki mesarski pomočnik, ki je pod streho spal v gostilniški sobi igrati avtomat za godbo, kar ga je napotilo, da je šel gledat, kaj da je. V tem trenutku pa, ko je vstopil v nerazsvetljeno sobo, zapazil je kako nekdo, ki je skočil skozi okno, beži po dvorišču. Kakor se je dognalo je tat iz avtomata pobral za okoli 10 K drobiža. In gotovo bi bil še kaj več vzel, ker so našli na mizi več ključev, katere je gospodinja v kuhinji pozabila. Neznane tatu zasledujejo.

Vsem županstvu. Županstvu se naroča, da objavi na običajen način sledeči razglas: Prebivalstvo se opozarja na določilo v § 45: 5, drugi odstavek bramb. predl. del, po katerem se ima onim nabornim obvezancem, glede katerih se pri naboru z ozirom na njihovo sposobnost storjeni sklep „nesposoben za orožje“ glasi, na njihovo zahtevo v dokaz dovršene naborne dolžnosti od pristojne politične okrajne oblasti takozvano odveznico od službene dolžnosti uradoma izročiti.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
dr. Edv. Globočnik
okrožni zdravnik in zobozdravnik in
Fr. Holz hacker
konc. zobotehnik
v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovžu.
Zobozdravniška ordinacijska ura
odslej samo od 9. do 10 ure dopoldne
vsak delavni dan.
Dr. E. Globočnik ni poklican
k vojakom in zdravi še nadalje.

Spominjajte se Ciril-Metodove družbe!

! Poletje!

Najstarejša
trgovina

Ferd. Sajovic
v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

3 52—37

priporoča za

poletensko sezijo

svojo bogato zalogo vezene blaga, batista, platna in delena za ženske bluže in obleke, letenskih ševijotov in kamgarnov za moške obleke, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga.

Svilnati robci najnovejših vzorcev.

! Poletje!

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

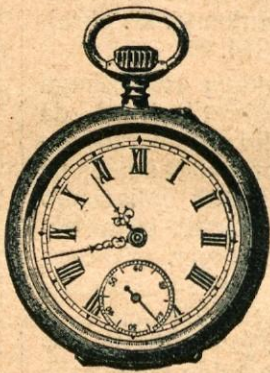
RUDOLF RUS

v Kranju (poleg lekarne)
Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga
ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštena postrežba.

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki
množini po najvišjih dnevnih cenah
kupi

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko
budjejeviško pivo. Lep senčnat vrt.

8 52—37

Najbolj varno naložen denar v vsem
političnem kranjskem okraju!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad
(lastno premoženje) nad
352.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po 5½% na leto
in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer
dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača poso-
jilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsa-
kega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1913. je bilo
stanje hranilnih vlog nad

5 milijonov 442 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 4 milijone kron.

4 1/2 %

brez odbitka rentne-
ga davka, katerega
plačuje hranilnica iz
lastnega. Narasle in
nedvignjene vlozne
obresti pripisuje h ka-
pitalu vsakega pol leta
— to je dne 30. junija
in dne 31. decembra
— ne da bi bilo treba
vlagateljem se zgla-
šati radi tega pri hra-
nilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg
lastnega rezervnega zaklada mestna občina
Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge
res varne, priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi so-
dišča denar mladoletnih otrok in
varovancev, ter župnišča cerkveni
denar.**

Ta najstarejši denarni
zavod v **Kranju**

uraduje na rotovžu

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do
4. ure popoldne.

1—15